

Societat

Emergència sanitària

Més grans de 65 anys i personal de la sanitat, primers en la vacuna

● El ministre Illa anuncia que, a principis d'any, 10 milions d'espanyols rebran les dosis

● El pressupost de Sanitat per comprar injectables arriba als 1.000 milions

● L'Executiu torna a anunciar que abaratirà les mascaretes abaixant l'IVA o el preu màxim

CELESTE LÓPEZ
Madrid

El ministre de Sanitat, Salvador Illa, va deixar de banda ahir la seva prudència habitual i va anunciar que a començaments de l'any que ve deu milions de persones rebran el sèrum de la farmacèutica dels Estats Units Pfizer i l'alemanya BioNTech. Illa va indicar que espera rebre 20 milions de dosis dels 300 que ha adquirit la Unió Europea. Qui seran els primers que accediran als injectables? Segons fonts properes a l'equip que prepara l'estratègia de vacunació, la prioritat són el personal sanitari i les persones de més de 65 anys, especialment les que viuen en residències (més de 300.000). També els professionals que les assisteixen.

El ministre Illa, que ahir va exhibir la seva cara més optimista, va anar més enllà en les explicacions i va avançar que el Govern central preveu que al maig és probable que una part "important" de la població espanyola estigui immunitzada, bé amb la vacuna de Pfizer o amb d'altres que també podrien estar disponibles ben aviat.

En aquest segon grup hi haurà les persones que pel seu estat de salut estan en situació de risc especial; treballadors essencials fora del sector sanitari, com ara les forces de seguretat d'Estat o els transportistes; treballadors que no es poden distanciar socialment, o grups socioeconòmics vulnerables, entre d'altres, segons indiquen les esmentades fonts. Espanya treballa estretament amb Brussel·les perquè hi hagi una estratègia de vacu-

nes comuna a la UE. Els joves seran els últims que rebran el sèrum. L'OMS parla del 2022 per a aquest col·lectiu.

Illa va fer tots aquests anuncis hores abans que Brussel·les anunciés la compra de 300 milions de dosis de Pfizer. L'autorització d'aquesta adquisició, de què va informar la presidenta de la Comissió Europea, Ursula von der Leyen, es farà avui mateix. Aquesta és la quarta companyia amb què la UE arriba a acords de compra. Ja hi ha arribat amb AstraZeneca, Sanofi i Johnson & Johnson, a qui ha com-

ESPERANÇA

El titular de Sanitat, optimista, creu que per fi "es veu la llum al final del túnel"

prat 800 milions de dosis. I s'esperen nous contractes amb altres farmacèutiques com Moderna i CureVac. "Necessitem tenir una àmplia cartera de vacunes basades en diferents tecnologies", expliquen des de Brussel·les.

Aquest és el mateix argument d'Illa, que ja va avançar fa uns dies que el seu departament ha pressupostat 1.011 milions per adquirir vacunes contra la Covid-19. A la pregunta sobre quantes dosis s'adquiririen amb aquesta quantitat, va reconèixer que no se sabia. Brussel·les és qui negocia els preus. No costaran el mateix les primeres dosis al mercat que quan hi hagi sis o set sèrums disponibles.

Segons l'acord a què va arribar

Una resident de Mas Piteu fa uns exercicis de coordinació

Autoritzada la primera teràpia d'anticossos contra el coronavirus

JOSEP CORBELLA Barcelona

Una teràpia basada en un anticòs que actua contra el virus SARS-CoV-2 ha estat autoritzada per primera vegada als Estats Units per a pacients amb Covid-19 lleu o moderada que tenen un risc elevat de patir complicacions greus.

El tractament, desenvolupat per la companyia Eli Lilly, està indicat durant els primers dies d'infecció, quan la quantitat de virus a l'organisme és més alta. Els resultats d'un assaig clínic de fase II indiquen que aquests primers dies l'anticòs redueix la càrrega viral, els símptomes i el risc d'hospitalització. Es tracta del

primer fàrmac que s'autoritza específicament per a la fase inicial de la malaltia.

En canvi, està contraindicat per a pacients hospitalitzats, en qui els danys de la Covid es deuen no només a l'acció directa del coronavirus, sinó també a la reacció del sistema immunitari contra ell. En aquests casos, s'ha obser-

vat que pot agreujar la malaltia.

L'anticòs, anomenat bamlanivimab i que s'administra en una única injecció endovenosa, neutralitza el coronavirus bloquejant-ne la proteïna S. Aquesta proteïna és l'estructura amb forma d'espiga que el virus utilitza per fixar-se a les cèl·lules humanes i infectar-les. El tractament

és similar a un altre d'experimental desenvolupat per la companyia Regeneron que es va administrar a Donald Trump quan va contreure la Covid-19 i que encara no ha estat autoritzat.

L'Agència d'Aliments i Fàrmacs dels EUA (FDA) ha autoritzat el bamlanivimab amb el procediment d'ús d'emergència en

Isabel Díaz Ayuso, presidenta de la Comunitat de Madrid, va anunciar ahir que havia donat negatiu per Covid-19, en els tests fets després que un dels seus col·laboradors donés positiu dilluns. Ayuso va afirmar que manté els anti-

cossos després d'haver passat la malaltia, que li va ser detectada al març. "No puc contagiar", va assegurar la presidenta madrilenya al seu compte de Twitter, en què va explicar que a partir d'avui reprendrà l'agenda amb total

normalitat. En espera de confirmar els resultats per saber si estava infectada, la presidenta no va anar a la missa de celebració amb motiu de la festivitat de l'Almudena i va organitzar la seva agenda d'ahir telemàticament.

Díaz Ayuso dona negatiu i reprèn l'activitat presencial

Pfizer amb els Estats Units, les dues dosis costaran 39 dòlars (33 euros). Llavors la companyia va assegurar que no cobraria menys d'aquesta quantitat a cap altre país desenvolupat. A Espanya la vacuna la pagarà el Sistema Nacional de Salut.

El titular de Sanitat es va mostrar molt optimista amb la vacuna de Pfizer, que s'ha revelat eficaç en més d'un 90% en la primera anàlisi intermèdia de l'assaig de fase III. "Es veu llum al final del túnel", va indicar esperançat. Aquesta actitud ha sorprès experts en salut pública, ja que de moment sobre aquest sèrum només se sap el que han informat les companyies en unanota de premsa. De fet, el director del Centre de Coordinació d'Alertes i Emergències Sanitàries,

NOU ANNCI

Espanya és, amb Eslovènia, el país que aplica un IVA més alt a les mascaretes

Fernando Simón, va demanar prudència en espera de més resultats. A Espanya li corresponen 20 milions de dosis del total que adquirirà Brussel·les, però com que aquest injectable necessita dues dosis, la població a cobrir serà de 10 milions.

I mentre continua la cursa científica per aconseguir una vacuna que permeti recuperar una certa normalitat a escala global, el Govern espanyol va tornar a anunciar ahir que revisaria el preu de les mascaretes. Ja ho va dir fa un mes. La ministra d'Hisenda, María Jesús Montero, es va escudar en Europa per dir que no es podia rebaixar l'IVA.

Espanya en aquest moment és, juntament amb Eslovènia, qui té un IVA més alt per a aquest producte, un 21%, mentre que a Eslovènia és d'un 22%. La resta l'han reduït clarament, i alguns fins i tot l'han eliminat, com Itàlia). Montero va indicar que el Govern central s'ha dirigit a la Comissió Europea per confirmar si el reglament permet una certa flexibilitat a l'hora d'aplicar aquesta mesura. En cas que es permeti, la ministra va indicar que "hem proposat que es pugui incorporar la baixada del preu de la mascareta". "D'una manera o una altra abaràtrem el preu de la mascareta".

espera que es completin els assajos clínics que n'han d'establir l'eficàcia i la seguretat. Aquest procediment no equival a una aprovació per comercialitzar l'anticòs però permet accelerar la distribució de productes innovadors en situacions d'emergència sanitària.

L'elevat cost del tractament -1.250 dòlars per pacient- i la dificultat per produir-lo en grans quantitats impediran que el bamlanivimab arribi a totes les persones que se'n podrien beneficiar. L'FDA ha informat en un comunicat que els candidats a rebre'l inclouen "els que tenen 65 anys o més i els que tenen determinades malalties cròniques".

MARÍA JOSÉ LÓPEZ / EP

Els primers a ser vacunats seran els avis, que són els més vulnerables a la Covid-19, i el personal sanitari

Nou sèrums candidats en un esprint final supeditat a la seguretat

L'OMS estima que no hi haurà la vacuna al mercat fins a mitjans del 2021

CRISTINA SÁEZ
Barcelona

Des que a mitjans de gener es va desxifrar el codi genètic del SARS-CoV-2, els científics treballen en una cursa contra rellotge per trobar una vacuna capaç de trencar la cadena de transmissió d'aquest patogen que ja ha fet més d'un milió de morts en tot el planeta.

La companyia biotecnològica Moderna, amb seu a Boston (EUA), va ser la primera a començar, al març, un assaig clínic en humans. Des d'aleshores, segons dades de l'Organització Mundial de la Salut (OMS), s'han posat en marxa més de 120 estudis de candidates, i la majoria estan en fases molt incipients, preclíniques. Només 38 d'aquestes vacunes han passat a un primer estadi de prova en humans. I nou, entre les quals la de Moderna, han aconseguit arribar a la fase final, prèvia a l'aprovació, en què hauran de demostrar en desenes de milers de voluntaris que són segures i eficaces.

L'anunci de Pfizer i BioNTech ha suposat un esprint en aquesta cursa, de què sembla que, ara sí, es comença a entreveure el final.

■ Quan arribarà la vacuna de Pfizer i BioNTech al mercat?

A finals de mes s'espera que hi hagi més dades sobre seguretat, i llavors les farmacèutiques podrien demanar a l'Agència

d'Aliments i Medicaments dels EUA, l'FDA, autorització. Farien el mateix amb l'Agència Europea del Medicament (EMA). En cas d'obtenir llum verda, es començarien a fabricar i a distribuir. A finals d'any Pfizer espera tenir 40 milions de dosis de la vacuna i 1.300 a finals del 2021. D'aquest total, la Unió Europea ja n'ha precomprat 200 milions.

■ Quines altres vacunes estan molt avançades?

N'hi ha nou més a la recta final amb possibilitats d'arribar a la meta. Per començar, la d'Astrazeneca i Oxford, de què la UE n'ha precomprat 400 milions de dosis, que ja ha publicat resultats positius sobre la seva efectivitat en persones grans, el principal grup de risc. La segueix la de Moderna, que utilitza la mateixa tecnologia que Pfizer i BioNTech, i quan acabi la fase III publicarà resultats. Les vacunes xineses impulsades per CanSino Biologics, basada en un adenovirus; Sinopharm, una empresa del Govern xinès, i Sinovac Biotech estan molt avançades, fins al punt que ja s'hi ha començat a immunitzar milers de ciutadans xinesos. La Sputnik V, la injectable de l'Institut d'investigació rus Gamaleya, també està en aquesta recta final, com la de Janssen -s'està provant a Espanya-, que, de manera interessant, només necessita una dosi. Finalment hi ha la candidata de Novavax.

■ Quan arribaran al mercat?

Malgrat la velocitat inèdita amb què s'estan desenvolupant, fa falta un cert marge de temps per garantir seguretat: alguns efectes secundaris poden no ser immediats. Per això, l'OMS considera que no hi haurà vacuna disponible al mercat fins a mitjans del 2021.

■ Seran segures?

Malgrat que el risc zero no existeix, les vacunes que siguin aprovades per les agències reguladores seran molt segures. Hauran estat sotmeses a proves molt rigoroses, les dades seran revisades per experts independents i, una vegada aprovades i comercialitzades, es continuaran vigilant estretament per si apareguessin efectes secundaris. De moment, les candidates en fase III s'han provat en centenars de milers de persones; si causessin problemes importants, ja s'hauria vist.

■ Però els assajos clínics s'han parat en alguns casos per efectes adversos?

Es el procediment habitual en tots els assajos clínics de tots els fàrmacs.

Quan apareix una conseqüència greu inesperada, un comitè d'experts analitza les dades per esbrinar-ne la causa. En el cas de les candidates assajades, els tests van continuar perquè els efectes adversos van tenir lloc en persones que havien rebut placebo, o no eren deguts a la injectable.

■ Qui es vacunarà primer?

Les primeres dosis arribaran de manera escalonada, perquè la producció i la distribució d'aquests remeis són un repte important. Per això, previsiblement primer s'immunitzaran els col·lectius de risc, com les persones grans i els treballadors de l'àmbit sanitari i de les residències.

Després, s'estendrà la vacunació a la resta de la població. Segurament, els nens seran els últims a rebre-les i hi haurà persones amb sistemes immunitaris debilitats que no se la podran posar, com passa amb la resta de les vacunes.

■ Oferiran protecció a llarg termini?

No se sap. Si passa com amb altres coronavirus, com els causants del refredat comú, la protecció no serà duradora i caldrà vacunar-se cada any. Es desconeix si la immunitat que generaran serà igual en tots els grups d'edat.

■ Quanta gent és necessari que es vacuni per tallar la transmissió?

Almenys un 50% de la població mundial, però es requereix que hi hagi un 80% de persones vacunades per arribar a la immunitat de grup, com passa amb el xarampió, la pólio o la tos ferina. Fins que això passi, haurem de continuar amb les mesures de protecció: distància social, mascareta, ventilació, rentat de mans.